ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK III Warszawa, dnia 30 marca 1939 r. Nr 20

TREŚĆ:

49.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 24 marca 1939 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu szamotulskiego układowi zbiorowemu pracy z dnia 23 lutego 1939 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednocze-

nia Zawodowego Polskiego w Rzeczypospolitej Polskiej zgłosił do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw budowlanych na obszarze powiatu szamotulskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Poznaniu w dniu 23 lutego 1939 r. w drodze dobrowolnego postępowania arbitrażowego:

a) po stronie pracodawców przez Tartak Parowy i Budownictwo A. Degórski — właśc. Martyna Degórska w Pniewach, Tartak Parowy i Budownictwo Alfred Bauer w Pniewach, Przedsiębiorstwo Budowlane Leon Szulczewski w Szamotułach, Biuro Architektoniczne i Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych Bolesław Kapelski w Pniewach, Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych Jan Kruger we Wronkach, Przedsiębiorstwo Budowlane Jan Maślona w Szamotułach, Przedsiębiorstwo Budowlane Szymon Brzeźniak w Szamotułach, Przedsiębiorstwo Budowlane Stanisław Gulik we Wronkach, Przedsiębiorstwo Budowlane Michał Kałużyński we Wronkach oraz Przedsiębiorstwo Budowlane Szymon Krzymień w Szamotułach,

b) po stronie pracowniczej przez Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciwy w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego Nr 35/37) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

(—) *M. Klott*

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 24.III. 1939 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przemysłu budowlanego zawarty w dniu 23 lutego 1939 r. w drodze dobrowolnego postępowania arbitrażowego.

Zgodnie z zapisem na dobrowolny arbitraż, dokonanym w dniu 13 lutego 1939 r.

z jednej strony przez firmy budowlane:

1) Tartak Parowy i Budownictwo A. Degórski, właśc. Martyna Degórska w Pniewach, ul. przy Dworcu, w osobie upoważnionego kierownika Antoniego Lembicza,

2) Tartak Parowy i Budownictwo Alfred Bauer w Pniewach, ul. Poznańska 13, w osobie Alfreda Bauera,

3) Przedsiębiorstwo Budowlane Leon Szulczewski w Szamotułach, ul. Franciszkańska 1, w osobie właściciela Leona Szulczewskiego,

4) Biuro Architektoniczne i Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych Bolesław Kapelski w Pniewach, ul. Poznańska 5a, w osobie właściciela Bolesława Kapelskiego,

5) Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych Jan Kruger we Wronkach, ul. Poznańska 36, w osobie właściciela Jana Krugera,

6) Przedsiębiorstwo Budowlane Jan Maślona w Szamotułach, ul. Łąkowa 1, w osobie właściciela Jana Maślony,

7) Przedsiębiorstwo Budowlane Szymon Brzeźniak w Szamotułach, ul. Lipowa 13, w osobie upoważnionego Czesława Brzeźniaka,

8) Przedsiębiorstwo Budowlane Stanisław Gulik we Wronkach, ul. Zamość 23, w osobie właściciela Stanisława Gulika,

9) Przedsiębiorstwo Budowlane Michał Kałużyński we Wronkach, ul. Zamość 60, w osobie właściciela Michała Kałużyńskiego,

10) Przedsiębiorstwo Budowlane Szymon Krzymień w Szamotułach, ul. Nowowiejska 16, w osobie właściciela Szymona Krzymienia,

a z z drugiej strony przez Związek Pracowników Budowlanych, Drzewnych, Ceramicznych i Pokrewnych Zawodów

Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach, ul. Wandy 1, w osobie prezesa Mikołaja Nadera,

Komisja Arbitrażowa w składzie:

Superarbiter: *inż. Bernard Zakrzewski,* Naczelnik Wydziału Komunikacyjno - Budowlanego Urzędu Wojewódzkiego Poznańskiego,

Arbitrowie:

a) ze strony pracodawców: 1) *Leon Szulczewski,* 2) *Szymon Krzymień,* 3) *Bolesław Kapelski* i 4) *Jan Kruger,*

b) ze strony pracowników: 1) *Władysław Skrzypczak,* 2) *Kazimierz Kaseja,* 3) *Jan Libera* i 4) *Bolesław Mrówka,*

na posiedzeniu w dniu 23 lutego 1939 r., odbytym w Poznaniu, w lokalu Inspektoratu Pracy 60 Obwodu, po zbadaniu całokształtu sprawy postanowiła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje z jednej strony następujące firmy budowlane:

1) Tartak Parowy i Budownictwo A. Degórski, właśc. Martyna Degórska w Pniewach,

2) Tartak Parowy i Budownictwo Alfred Bauer w Pniewach,

3) Przedsiębiorstwo Budowlane Leon Szulczewski w Szamotułach,

4) Biuro Architektoniczne i Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych Bolesław Kapelski w Pniewach,

5) Przedsiębiorstwo Robót Budowlanych Jan Kruger we Wronkach,

6) Przedsiębiorstwo Budowlane Jan Maślona w Szamotułach,

7) Przedsiębiorstwo Budowlane Szymon Brzeźniak w Szamotułach,

8) Przedsiębiorstwo Budowlane Stanisław Gulik we Wronkach,

9) Przedsiębiorstwo Budowlane Michał Kałużyński we Wronkach,

10) Przedsiębiorstwo Budowlane Szymon Krzymień w Szamotułach,

a z drugiej strony pracowników budowlanych, zrzeszonych w Związku Pracowników Budowlanych, Drzewnych, Ceramicznych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach, a zatrudnionych w wyżej wymienionych przedsiębiorstwach budowlanych.

§ 2.

Płace pracowników budowlanych przy robotach budowlanych na obszarze powiatu szamotulskiego przez podane w § 1 przedsiębiorstwa od dnia 1 kwietnia 1939 r. ustala się jak następuje:

1) Murarz i cieśla kwalifikowani z praktyką ponad 3 lata . . . . godz. 70 gr
2) Murarz i cieśla kwalifikowani z praktyką poniżej 3 lat oraz w wieku ponad 65 lat . . . „ 65 gr
3) Robotnik przy noszeniu cegły i wapna . „ 50 gr
4) Robotnik na budowli przy wszystkich innych pracach . . . . „ 42 gr
5) Płace ustalone dla murarzy i cieśli odnoszą się jednakowo do płac murarskich i ciesielskich wykonywanych w przedsiębiorstwach robót ziemnych.

§ 3.

W akordzie praca może być wykonywana na zasadzie uzgodnionych cen jednostkowych.

§ 4.

Czas pracy wynosi tygodniowo 46 godzin.

§ 5.

Strony do 30 czerwca 1939 r. wybiorą przez swoich delegatów na okres obowiązywania orzeczenia komisję, złożoną z 2 członków, po jednym z każdej strony, której zadaniem będzie:

a) kontrolowanie warunków pracy i płacy pracowników na budowlach,
b) współdziałanie z zainteresowanym przy likwidacji zatargów powstałych na tle wykonania niniejszego orzeczenia.

§ 6.

Postanowienia niniejszego orzeczenia, korzystniejsze dla pracowników niż postanowienia indywidualnych umów o pracę, zastępują z mocy prawa odnośne postanowienia tych umów o pracę, jednak postanowienia indywidualnych umów o pracę, korzystniejsze dla pracowników, niż postanowienia orzeczenia, pozostają w mocy.

§ 7.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 r. z tym, że w razie niezapowiedzenia jego wygaśnięcia przez jedną ze stron w terminie 3-miesięcznym przed upływem jego terminu, ważność orzeczenia przedłuża się każdorazowo o dalszy rok.

Poznań, dnia 23 lutego 1939 r.

Superarbiter:

(—) *inż. B. Zakrzewski*

Arbitrowie:

(—) *Leon Szulczewski*
(—) *Wł. Skrzypczak*
(—) *K. Kaseja*
(—) *Szymon Krzymień*
(—) *Bolesław Kapelski*
(—) *Jan Libera*
(—) *B. Mrówka*
(—) *Jan Kruger*

Rejestruję.

Poznań, dnia 4 marca 1939 r.
Nr rej. 100.

Inspektor Pracy X Okręgu:

(—) *dr Mroczkowski*

50.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 24 lutego 1939 r., ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych m. Radomia na rok 1939.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) do załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy właścicielami nieruchomości i dozorcami domowymi w Radomiu, w składzie 3-ch przedstawicieli rządowych, a mianowicie:

Przewodniczący: *p. inż. Stanisław Bortkiewicz,* inspektor pracy 19 Obwodu w Radomiu, jako delegat Inspektoratu Pracy IV Okręgu w Kielcach,

Członkowie: *p. Ludwik Listkiewicz,* sędzia Sądu Grodzkiego w Radomiu, jako delegat Sądu Okręgowego w Radomiu,

p. mgr Bogusław Gorczykowski, referendarz Starostwa Grodzkiego w Radomiu, jako delegat Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

na posiedzeniu w dniu 24 lutego 1939 r. w lokalu Inspektoratu Pracy 19 Obwodu w Radomiu, po wysłuchaniu opinii przedstawicieli Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości oraz przedstawicieli dozorców domowych w Radomiu

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 stycznia 1939 r. do dnia 31 grudnia 1939 r.

§ 2.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje wszystkich bez wyjątku dozorców domowych oraz wszystkich właścicieli nieruchomości,

utrzymujących stałych i przychodnich dozorców domowych m. Radomia.

§ 3.

Dozorcą domu może być mężczyzna po ukończeniu lat 18-u, kobieta zamężna lub wdowa. Dozorcą może być tylko osoba, która mieszka więcej niż rok w Radomiu i jest meldowana w Biurze Meldunkowym w Radomiu.

Obowiązki stron.

§ 4.

Wszelkie czynności dozorcy, wynikające z jego obowiązków, mogą być wykonywane zastępczo przez członków jego rodziny, o ile są zdolni je wykonywać. Dozorca ani jego członkowie rodziny nie są obowiązani z racji zajmowanego stanowiska do posług osobistych na rzecz właściciela domu; usługi takie mogą mieć miejsce tylko za osobnym wynagrodzeniem.

§ 5.

Właścicieli domów lub ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie dozorców i ścisłe przestrzeganie niniejszego orzeczenia.

§ 6.

Dozorców domowych oraz członków ich rodzin i zastępców obowiązuje grzeczne zachowanie się wobec właściciela, członków jego rodziny i prawnego zastępcy właściciela domu (rządcy, administratora), a wobec lokatorów i ich członków rodziny grzeczne traktowanie, ścisłe przestrzeganie niniejszego orzeczenia, pilne i sumienne wykonywanie swoich obowiązków i stosowanie się do słusznych zarządzeń właściciela domu lub jego zastępcy, które odnoszą się do wykonywania obowiązków służbowych.

§ 7.

Dozorca lub osoba zastępująca go winny dbać o powierzone ich pieczy mienie z uczciwością, zapobiegając uszkodzeniom, spowodowanym przez mieszkańców (lokatorów) i przez osoby postronne, a o zaszłych uszkodzeniach zawiadamiać niezwłocznie właściciela domu lub zastępcę oraz pilnować, aby

wszyscy przestrzegali regulamin domowy, wydany przez właściciela lub powołane władze.

Do obowiązków dozorcy domu i osób go zastępujących, należy między innymi: w godzinach przepisanych zapalać i gasić światło w klatkach schodowych, w bramach i ubikacjach gospodarczych, zamykać bramy i furtki, a otwierać je na dzwonek, znać wszystkich lokatorów i wiedzieć, gdzie który mieszka, pobierać od nich komorne i świadczenia na polecenie właściciela domu oraz pilnować, aby sprowadzający się lokatorzy względnie sublokatorzy byli we właściwym czasie zameldowani i wymeldowani w Biurze Meldunkowym.

Do obowiązków dozorcy domu należy również chodzenie z książką meldunkową do Biura Meldunkowego.

Również obowiązkiem dozorcy domu i osób zastępujących go jest:

1) czuwanie nad bezpieczeństwem domu i jego mieszkańców oraz wzywanie w nagłych wypadkach organów bezpieczeństwa;

2) dbanie o czystość domu i posesji, zamiatanie codziennie klatek schodowych, podwórza i ulicy, w lecie polewanie ulicy, a w zimie oczyszczanie chodników i posypywanie piaskiem; klatki schodowe winny być utrzymywane czysto i myte w okresie czasu, ustalonym przez właściciela realności i przez władze sanitarne.

W razie epidemii dozorca lub osoba go zastępująca winni ściśle zastosować się do poleceń władz sanitarnych i policji, a o przeszkodach w wykonywaniu tych poleceń zameldować właścicielowi domu lub osobie zastępczej.

U w a g a: Dozorców przychodnich nie dotyczą te obowiązki, które nie mogą być wykonywane wobec niezamieszkiwania w danej nieruchomości.

§ 8.

Odpowiedzialność przed władzami za niewykonywanie obowiązków ponosi dozorca lub osoba go zastępująca. W wypadkach jednak udowodnionej winy właściciela, odpowiada właściciel domu lub osoba go zastępująca.

Warunki wynagrodzenia.

§ 9.

Za czynności, związane ze stanowiskiem, dozorca domu otrzymuje od właściciela domu, prócz bezpłatnego mieszkania,

następujące wynagrodzenie, płatne miesięcznie z dołu, najpóźniej do dnia 8-go każdego miesiąca, według poniżej wymienionych kategoryj, w wysokości w nich wyszczególnionych płac, a mianowicie:

I. Domy na przedmieściach:

1)	domy parterowe bez lokatorów	zł	5
2)	„ parterowe	„	10
3)	„ piętrowe	„	20
4)	„ dwupiętrowe	„	30

II. Domy w mieście jednofrontowe:

1)	domy parterowe bez lokatorów	zł	8
	„ parterowe do 12 pokoi	„	15
	„ parterowe duże, posiadające powyżej 12 pokoi mieszkalnych ewent. sklepy . .	„	30
2)	„ jednopiętrowe do 12 pokoi	„	20
	„ jednopiętrowe powyżej 12 do 30 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy	„	27
	„ jednopiętrowe duże, posiadające powyżej 30 pokoi mieszkalnych ewent. sklepy . .	„	45
3)	„ dwupiętrowe małe	„	40
	„ dwupiętrowe duże, posiadające powyżej 30 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy . .	„	65
4)	„ trzypiętrowe do 40 pokoi	„	50
	„ trzypiętrowe duże, posiadające powyżej 40 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy . .	„	80

III. Domy dwufrontowe lub narożne w mieście:

1)	domy parterowe małe	zł	32
	„ parterowe duże, posiadające powyżej 12 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy . .	„	43
2)	„ jednopiętrowe małe	„	45
	„ jednopiętrowe duże, posiadające powyżej 40 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy .	„	60
3)	„ dwupiętrowe małe	„	78
	„ dwupiętrowe duże, posiadające powyżej 50 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy . .	„	92
4)	„ trzypiętrowe małe	„	100
	„ trzypiętrowe duże ponad 60 pokoi mieszkalnych i ewent. sklepy	„	120

Uwaga: Płace obecnie pobierane w wyższych normach, niż przewiduje niniejsze orzeczenie, nie mogą ulegać zniżce.

§ 10.

Wszystkie indywidualne zatargi, powstałe na tle niniejszego orzeczenia, na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 854) podlegają Sądowi Pracy w Radomiu.

§ 11.

Dozorcy domowemu przysługuje prawo dochodzenia swych pretensyj z tytułu niewypłacenia przez właściciela domu całkowitego wynagrodzenia za pełnione czynności, jak również za przyrządy, kupione przez dozorcę domu oraz inne wydatki, prawnie obowiązujące właściciela domu w terminach w kodeksie zobowiązań przewidzianych. Jednocześnie wykonywanie przez dozorcę innych prac na rzecz właściciela domu, nie wchodzących w zakres jego obowiązków, nie pozbawia dozorcy prawa do dodatkowego wynagrodzenia.

§ 12.

W razie rozwiązania stosunku służbowego przez właściciela nieruchomości bez winy dozorcy domowego, dozorca po przepracowaniu jednego roku otrzymuje tytułem odszkodowania za każdy następny przepracowany rok jednomiesięczne pełne wynagrodzenie, w wysokości przewidzianej w niniejszym orzeczeniu. Maksymalne jednak odszkodowanie nie może przekraczać sześciomiesięcznego wynagrodzenia dozorcy.

§ 13.

Wymówienie pracy, uskutecznione po wniesieniu przez dozorcę domu pozwu do Sądu Pracy o przyznanie wynagrodzenia według niniejszego orzeczenia, jest nieważne. O ile dozorca domu będzie miał przyznane w Sądzie Pracy wyrównanie wynagrodzenia według stawek, przewidzianych w niniejszym orzeczeniu, to wówczas wypowiedzenie umowy nie może nastąpić wcześniej, niż w końcu marca lub w końcu września roku kalendarzowego.

§ 14.

Dozorca domu ma prawo do podjęcia innej pracy zarobkowej, bez uszczerbku jednakże dla obowiązków jego, z orzeczenia niniejszego wynikających.

§ 15.

Po roku pracy dozorca domu ma prawo do 8-mio dniowego, a po trzech latach do 15-dniowego urlopu wypoczynkowe-

go. Zastępcę na czas urlopu wskazuje właścicielowi domu dozorca, który ponosi całkowitą odpowiedzialność za pełnienie obowiązków dozorcy.

§ 16.

Właściciel domu obowiązany jest dostarczyć stałemu dozorcy bezpłatne mieszkanie służbowe, możliwie blisko bramy, w stanie całkowicie używalnym oraz oświetlenie, możliwie elektryczne i wodę na własne potrzeby, ponadto narzędzia i materiały niezbędne do wykonywania czynności dozorcy. W braku oświetlenia elektrycznego dozorca otrzymuje od właściciela domu 2 kg nafty miesięcznie w miesiącach od 1 kwietnia do 31 października, a po 4 kg w miesiącach od 1 listopada do 31 marca. Bez zgody właściciela domu nie wolno dozorcy przyjmować sublokatorów ani osób obcych na noc, nie mogą też zamieszkiwać dzieci jego w stanie małżeńskim pozostające i utrzymujące się z własnej pracy, ani bezrobotni, o ile na to nie wyrazi zgody właściciel domu.

§ 17.

Każdy z właścicieli domu obowiązany jest wydać dozorcy domowemu książeczkę obrachunkową i wpisywać wpłacone wynagrodzenie.

Uprawnienia stron.

§ 18.

Istniejące między stronami indywidualne umowy mogą być rozwiązane w drodze normalnej za uprzednim trzymiesięcznym wypowiedzeniem, uskutecznionym w końcu marca lub w końcu września roku kalendarzowego. Niewypowiedzenie pracy przez żadną ze stron w powyższych terminach powoduje automatyczne przedłużenie umowy o pracę na następny okres czasu. Właściciel nieruchomości ma prawo wystąpienia do Sądu Pracy o rozwiązanie umowy, jeżeli dozorca lub zastępujący go członek rodziny dopuści się czynu karygodnego, obrazy ciężkiej w stosunku do właściciela nieruchomości, członków jego rodziny lub osób go zastępujących. Przy rozwiązaniu stosunku służbowego w drodze normalnej właściciel obowiązany jest wydać dozorcy świadectwo pracy, stwierdzające rodzaj i czas pracy u danego właściciela domu.

§ 19.

Do chwili zakończenia rozrachunków właściciela nieruchomości z dozorcą domu w zakresie praw ostatniego, wymie-

nionych w §§ 9 i 12 niniejszego orzeczenia, właściciel nieruchomości nie może usunąć dozorcy wraz z jego rodziną z zajmowanego lokalu. Na wypadek śmierci dozorcy należności niewypłacone z § 9, 12 i 13 niniejszego orzeczenia przechodzą na spadkobierców. Za czas pozostawania dozorcy domowego w procesie z właścicielem domu o zwolnienie lub odszkodowanie właściciel domu nie ma prawa do żądania zapłacenia przez dozorcę lub jego spadkobierców komornego za zajmowane przez nich w tym czasie mieszkanie. W wypadku śmierci dozorcy, spadkobiercy jego, w chwili śmierci z nim zamieszkali, mają prawo do zajmowania mieszkania służbowego w ciągu 3-ch miesięcy, z warunkiem wykonywania przez nich obowiązków dozorcy.

§ 20.

Wszelkie wpłaty gotówkowe, dokonane przez dozorcę do rąk właściciela domu, względnie osób, jego prawnie reprezentujących przy obejmowaniu przez niego obowiązków dozorcy, uważane będą za kaucję i podlegać będą zwrotowi z chwilą rozwiązania umowy o pracę stosownie do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę (Dz. U. R. P Nr 46, poz. 409).

§ 21.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje do dnia 31 grudnia 1939 r. i automatycznie przedłuża się na rok następny, o ile jedna ze stron nie wymówi tego orzeczenia na 3 miesiące naprzód przed dniem 31 grudnia 1939 r.

Radom, dnia 24 lutego 1939 r.

Przewodniczący:

(—) inż. St. Bortkiewicz
inspektor pracy 19 Obwodu

Członkowie:

(—) Ludwik Listkiewicz
sędzia Sądu Grodzkiego

(—) Bogusław Gorczykowski
referendarz Starostwa Grodzkiego

51.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 6 lutego 1939 r., ustalające warunki pracy i płacy dozorców domowych w mieście Końskich na rok 1939.

Na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976) Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana decyzją inspektora pracy IV Okręgu w Kielcach z dnia 10 stycznia 1939 r. Nr 13D/0-9 w składzie:

Przewodniczący: *inż. Stanisław Bortkiewicz,* inspektor pracy 19 Obwodu, jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej,

Członkowie: *Jan Jakaczyński,* sędzia śledczy Sądu Okręgowego w Radomiu, jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości,

Włodzimierz Stupnicki, referendarz Starostwa Powiatowego w Końskich, jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

na posiedzeniu w Końskich w dniu 6 lutego 1939 r. w sprawie ustalenia warunków pracy i płacy dozorców domowych miasta Końskich

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony właścicieli wszystkich nieruchomości miasta Końskich, którzy utrzymują dozorców domowych, a z drugiej strony wszystkich dozorców miasta Końskich, zatrudnionych przez tych właścicieli.

§ 2.

Dozorcą domu może być mężczyzna lub kobieta — pełnoletni. Dozorcą domu może być tylko ta osoba, która mieszka więcej niż rok czasu w mieście Końskich i jest zameldowana w biurze m. Końskich. W razie przyjęcia przez właściciela domu osoby niezameldowanej od roku czasu w m. Końskich, umowa najmu jest nieważna i pociąga za sobą grzywnę w wysokości do 100 złotych. Grzywna ta będzie ściągana przez inspektora pracy, zgodnie z postępowaniem przymusowym w administracji i przekazywana na jedną z instytucyj wyższej użyteczności publicznej.

§ 3.

Właścicieli domów obowiązuje grzeczne traktowanie dozorców i ścisłe przestrzeganie niniejszego orzeczenia.

Dozorców domowych oraz członków ich rodzin i zastępców obowiązuje grzeczne zachowanie się wobec właściciela, członków jego rodziny, prawnego zastępcy właściciela domu (zarządcy, administratora), a wobec lokatorów i ich członków rodziny grzeczne traktowanie, ścisłe przestrzeganie niniejszego orzeczenia, pilne i sumienne wykonywanie swoich obowiązków i stosowanie się do zarządzeń właściciela domu lub jego zastępcy w sprawach, związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych.

§ 4.

Dozorca domowy jest obowiązany utrzymywać w czystości wszystkie dostępne dla ogółu części domu, a więc: wjazdy, bramy, sienie, klatki schodowe, korytarze strychów i piwnic. ustępy dostępne dla publiczności, podwórza itd., obowiązany jest również utrzymywać w czystości chodnik i odpowiednią część ulicy przed domem, usuwać z nich śnieg i błoto oraz w razie potrzeby posypywać piaskiem chodnik, względnie odpowiednią część ulicy przed domem. Obowiązek dostarczania odpowiedniej ilości piasku ciąży na właścicielu nieruchomości. Dozorca domowy powinien czuwać nad prawidłowym oświetleniem tej części domu, która w myśl przepisu regulaminu ma być oświetlona. Powinien również dbać o całość urządzeń wodociągowych, gazowych, elektrycznych i dzwonków od bramy oraz innych urządzeń publicznych, znajdujących się w domu i w ogóle przestrzegać przepisów o porządku i czystości, wydanych przez władze administracyjne. Do obowiązków dozorcy nie na-

leży utrzymywanie porządku w ustępach, będących we wspólnym użyciu lokatorów.

§ 5.

Dozorca domu nie jest obowiązany do wywożenia nieczystości z dołów kloacznych; wywóz dokonywany być winien na koszt właściciela domu.

§ 6.

Wszelkie czynności dozorcy, wynikające z jego obowiązków, mogą być wykonywane zastępczo przez członków jego rodziny, o ile są oni zdolni je wykonywać. Dozorca ani członkowie jego rodziny nie są obowiązani z racji zajmowanego stanowiska do posług osobistych na rzecz właściciela domu; usługi takie mogą mieć miejsce tylko za osobnym wynagrodzeniem.

§ 7.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki dla dozorcy mniej korzystne, niż warunki niniejszego orzeczenia, ulegają zastąpieniu przez warunki określone niniejszym orzeczeniem z mocy ustawy.

§ 8.

W razie indywidualnych lub zbiorowych zatargów, powstałych na tle niniejszego orzeczenia pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskiej a dozorcami, do czasu załatwienia zatargu przez właściwą władzę właścicielowi nie wolno zrywać umowy służbowej, wydalać dozorcy, zaś dozorca nie może przerywać pracy.

§ 9.

Umowa o pracę pomiędzy właścicielem domu a dozorcą domowym może być rozwiązana w drodze normalnej za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, uskutecznionym najpóźniej w dniu 31 marca roku kalendarzowego, z terminem rozwiązania stosunku służbowego w dniu 30 czerwca tegoż roku. Niewypowiedzenie umowy pracy przez żadną ze stron w powyższym terminie powoduje automatyczne przedłużenie umowy o pracę na rok następny.

§ 10.

Wypowiedzenie umowy o pracę ze strony właściciela nieruchomości jest nieważne, o ile pomimo upomnienia ze strony dozorcy domowego zalega on z wypłatą należnego mu wynagrodzenia. Przy rozwiązaniu stosunku służbowego właściciel domu obowiązany jest wydać dozorcy świadectwo pracy, stwierdzające rodzaj oraz czas pracy u danego pracodawcy; niewydanie świadectwa pracy zawiesza rozwiązanie stosunku służbowego do czasu wydania wymienionego świadectwa.

§ 11.

Umowa o pracę może być niezwłocznie rozwiązana w ciągu roku przez właściciela nieruchomości w wypadkach, wskazanych w art. 14, 15, 16 i 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324).

§ 12.

Umowa o pracę może być niezwłocznie w ciągu roku rozwiązana przez dozorcę domowego w wypadkach, wskazanych w art. 15, 16 i 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324).

§ 13.

W razie sporu o istnienie ważnych powodów lub winy przeciwnej strony, sprawę rozstrzygnie wg kompetencji sąd lub Komisja Rozjemcza do spraw dozorców domowych.

§ 14.

Za czynności, związane ze swym stanowiskiem, dozorca domowy otrzymuje od właściciela domu następujące wynagrodzenie, płatne miesięcznie z dołu, wg poniżej wymienionych kategorii w wysokości w nich wyszczególnionych płac, a mianowicie:

a) posesja zabudowana, długości do 50 m frontu parterowa . . . . 12 zł mies.

b) posesja zabudowana, długości od 50 do 100 m frontu, parterowa . . . . 16 „ „

c) posesja zabudowana, długości do 50 m frontu jednopiętrowa . . . . 18 " "
d) posesja zabudowana, długości od 50 do 100 m frontu, jednopiętrowa . . . . . . 24 " "
e) posesja zabudowana, długości do 50 m frontu, dwupiętrowa . . . . 24 " "
f) posesja zabudowana, długości od 50 do100 m frontu, dwupiętrowa . . . . 28 " "
g) dla posesji, zabudowanych powyżej 100 m frontu, podwyższa się powyższe stawki o 20%,
h) posesja niezabudowana, do 50 m . . . . 9 " "
i) posesja niezabudowana powyżej 50 m . . 12 " "

Poza powyższymi płacami wg uznania właściciela dozorca otrzymuje mieszkanie w stanie zdatnym do użytku lub ekwiwalent w formie dodatku miesięcznego w wysokości 25% wynagrodzenia miesięcznego.

§ 15.

Wszystkie indywidualne zatargi, powstałe na tle niniejszego orzeczenia, podlegają rozpatrzeniu przez Komisję Rozjemczą do spraw dozorców domowych w Końskich.

§ 16.

Dozorcy domowemu przysługuje prawo dochodzenia swych pretensji z tytułu niewypłacenia przez właściciela domu całkowitej pensji za pełnione czynności, jak również i za przyrządy zakupione przez dozorcę do obsługi domu, a które winien był wydać mu właściciel domu. Jednoczesne wykonywanie przez dozorcę innych prac na rzecz właściciela domu nie uszczupla prawa dozorcy do dodatkowego wynagrodzenia i świadczeń.

§ 17.

Wszelkie przyrządy i sprzęty potrzebne do czyszczenia i oświetlenia domu dozorca otrzymuje bezpłatnie od właściciela nieruchomości.

§ 18.

Dozorca winien w ciągu 14-tu dni po objęciu pracy otrzymać od właściciela domu książeczkę obrachunkową, do której właściciel nieruchomości lub jego administrator wpisuje datę przystąpienia do pracy, warunki pracy, każdorazowo wypłacane kwoty, przypadające z tytułu wynagrodzenia i świadczeń oraz wymówienia pracy.

§ 19.

Pracodawca obowiązany jest po rocznej nieprzerwanej pracy udzielić dozorcy 8 dni urlopu płatnego, a po trzech latach pracy 15 dni urlopu płatnego. Wynagrodzenie zastępcy płaci właściciel realności.

§ 20.

Dozorcy nie wolno przyjmować do mieszkania sublokatora lub na nocleg osób postronnych bez zgody właściciela. Właściciel nie może zmuszać dozorcy do przyjęcia sublokatorów.

§ 21.

W razie przejścia posesji na innego właściciela z tytułu sprzedaży dobrowolnej lub przymusowej i z tytułu spadku lub też innego powodu, nowonabywca lub sukcesor mocą samego prawa wstępuje w stosunki z dozorcą, wynikające z umowy o pracę.

§ 22.

Zrzeczenie się dozorcy wynagrodzenia za pracę piśmienne lub ustne jest nieważne.

§ 23.

Po śmierci dozorcy domowego z pozostawieniem zdolnych do wykonywania jego obowiązków członków rodziny, którzy dotąd z nim żyli we wspólnym gospodarstwie, o ile ci ostatni oświadczą gotowość w spełnianiu tych obowiązków, właściciel nieruchomości jest obowiązany zatrzymać ich w pracy przez okres trzech miesięcy, licząc od dnia pierwszego następnego miesiąca od daty zgonu.

§ 24.

Dozorcy domu przysługuje prawo ubocznego zarobkowania, o ile to nie jest przeszkodą w wykonywaniu obowiązków dozorcy.

§ 25.

Dozorca otrzymuje od właściciela realności czapkę uniformową, dwa fartuchy oraz narzędzia i materiały potrzebne do

wykonywania czynności dozorcy, które winien utrzymywać w porządku.

§ 26.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje na okres od dnia 1 stycznia 1939 r. do dnia 31 grudnia 1939 r. z tym, że w razie niewymówienia przez jedną ze stron na trzy miesiące przed terminem, automatycznie przedłuża się na rok następny i tak z roku na rok.

Przewodniczący:

(—) *inż. S. Bortkiewicz*
inspektor pracy 19 Obwodu

Członkowie:

(—) *J. Jakaczyński*
Przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości

(—) *W. Stupnicki*
Przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 106107. 21.III.1939 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**